

NYHETS BREV

LEDAREN

Överskudsättning och skuldsanering utreds igen

Claes
Månsson,
Ordf.

Regeringen har under våren 2012 utfärdat direktiv och tillsatt två nya utredningar gällande evighetsgäldenärer och överskudsättning, nämligen Dir 2012:30, Skuldsanering för evighetsgäldenärer och Dir 2012:31, Strategi för att motverka överskudsättning. Båda utredningarna ska redovisa sina överväganden den 1 oktober 2013. Utredningen om evighetsgäldenärer leds av lagmannen Ralf G Larsson och utredningen om överskudsättning leds av förra statsrådet Anna Hedborg. Vad ligger egentligen till grund för regeringens önskemål om ny kunskap – har inte frågorna redan utretts i botten?

Svaret är nog att det finns ytterligare information att sammanställa och analysera och jag ska strax redogöra för detta. Först krävs dock en tillbakablick. Vad är överskudsättning? Varför finns en skuldsaneringslag? Varför fungerar inte lagstiftningen som det är tänkt?

Den rättspolitiska grunden för skuldsaneringslagen går tillbaka till 1980-talet. De svenska politikerna beslutade att valuta- och kreditmarknaderna, (där strikta regler gällde för hur svensk valuta fick lämna landet och hur mycket kapital som fick lånas ut av kreditväsendet), skulle avregleras och släppas fria. På kreditmarknaden skulle marknadskrafterna släppas fria och utlåningstaken bort. Endast kreditgivarnas egna balansräkningar (kapitaltäckta enligt lag) skulle sätta hinder till för utlåningsvolymerna. Regler om kreditprövning inför utlåning skulle säkerställa att krediter skulle kunna återbetalas. Den avreglerade kreditmarknaden nådde dit politikerna strävade; kreditvolymerna ökade kraftigt och helt nya grupper av kredittagare såg möjligheter att lånefinansiera sina behov och intressen. Krediter gav möjligheter att omfördela inköp och finansieringsbehov över hela livscykeln; det många konsumenter tidigare tvingats spara till inför ett köp kunde nu lånefinansieras. Produktutvecklingen gick snabbt och det gick både enkelt och snabbt att ta krediter för såväl investeringar

skuldsaneringsgäldenären ska "klä sig i säck och aska" innan hon kommer ut på andra sidan till ett rent bord utan skulder (då ska en *avbetalningsplan* gälla en viss tid, för närvarande fem år, då skuldsaneringsgäldenären endast får behålla inkomster som garanterar existensminimum; resten ska gå till avbetalning av den delen av skulderna som ska avbetalas under femårsperioden).

Det är värt att notera att skuldsaneringslagstiftningen är en obeståndslagstiftning och att den endast intresserar sig för den som är överskudsatt. De viktiga frågorna har hela tiden varit att identifiera denna svärdefinierade grupp och att skapa rimliga regler för skuldavskrivning. Skuldavskrivningarna måste uppfattas som skäliga dvs. inte påverka vare sig enskilda borgenärer eller det allmänna rättsmedvetandet i allt för hög grad. Tanken är naturligtvis att det ska upplevas som "rättvist" att en gäldenär blir av med sina skulder därför att hon ändå aldrig skulle kunna betala dem samtidigt som hon får utstå umbäranden under en viss tids avbetalning.

Samtidigt – i en helt annan del av det juridiska landskapet – har det pågått en debatt om själva fordringarna i sig (och alltså inte om sådana fordringar som riktar sig mot just överskudsatta utan om alla fordringar). Olika debattörer, både myndigheter, media och gäldenärsorganisationer har förespråkat förändringar i både fordringsrätten, civilrätten och processrätten. Det har gjorts gällande att avtal om fordringar inte ska ha fri räntesättning (utan löpa med en statligt fastställd maxränta), att alla fordringar efter viss tid slutligt ska preskriberas (även om borgenären vill vidhålla sin rätt), att fordringar inte ska kunna överlåtas, att fordringar inte ska kunna drivas in med stöd av kronofogdemyndighet efter en viss tid, att betalningar som görs på förfallna fordringar ska tvångsavräknas mot kapitalbeloppet i stället för mot ränta.

Justeringar i civil-, fordrings- och processrätten har

som för konsumtion. Utvecklingen har fortsatt i snabb takt, inte minst med stöd av den tekniska utvecklingen.

Den svenska ekonomin blev kanske överhettad och vi hade en första finanskris redan i början av 1990-talet, (följd av ytterligare två-tre på 00-talet). En helt ny grupp, nämligen vanliga konsumenter, kunde plötsligt komma på obestånd, något som tidigare praktiskt taget endast aktualiserats för näringsidkare. Obeståndslagstiftning saknades helt för detta slags obeståndsgäldenärer; konkurs- och ackordslagstiftningen passade inte alls. Frågan var alltså om det gick att införa en ny slags insolvenslagstiftning där den enskilde konsumentens skuldsättning kunde bedömas, värderas och – om den var övermäktig – skrivas av.

Det blev en lång och komplicerad diskussion innan en skuldsaneringslag kunde antas av riksdagen med ikraftträdande 1994. Skälen till tveksamheterna var flera. Det var fråga om ett helt nytt synsätt – att en skuld på någon annans bekostnad skulle kunna avskrivas efter statligt tvång. Det innebar ett ingrepp i den privata äganderätten och stred mot principen att avtal ska hållas. En fordring är som vilket annat egendomslag som helst, nämligen en tillgång som ägs av någon och nu skulle äganderätten under vissa förutsättningar inte vara värd något. Det avtal om betalning för fordringen som träffats skulle vara utan värde. Hur kunde detta motiveras?

Den vägande rättspolitiska grunden för ingreppet var rehabilitering. Den bärande idén var att samhället skulle tjäna på att den skuldsatte blev av med skulden, kom på fötter och kunde börja på nytt som en samhällsnyttig medborgare. Reglerna för skuldavskrivning bestämdes på ett sådant sätt att endast skulder som aldrig under överskådlig skulle kunna återbetalas skulle skrivas av – ingen skada var skedd för borgenären, denne skulle ju ändå aldrig fått betalt för sin fordring! Ytterligare två rättspolitiska grunder redovisades; kreditgivarna skulle lära sig att bli mer återhållsamma i sin kreditgivning om de visste att fordringar kan avskrivas och i vissa fall (om en mindre betalningsförmåga fanns) skulle de trots allt få viss utdelning och därigenom var förslaget en aning borgenärsvänligt.

Återstod så endast att skapa förfaranderegler för skuldsanering som säkerställde att de rättspolitiska målen uppfylldes. Så blev det inte alls. Allt för få konsumenter ansökte om skuldsanering och ingen visste varför. Det antogs allmänt i samhället att långt fler var överskuldsatta än de som faktiskt ansökte om skuldsanering. År 2007 antogs lagändringar som skulle råda bot på den saken. De rättspolitiska grunderna förblev intakta – den som har övermäktiga skulder ska kunna få dessa avskrivna. Förfarandet ändrades på så sätt att reglerna förenklades. Kraven på den sökandes egna insatser togs bort och kronofogdemyndigheten fick rätt att fatta skuldsaneringsbeslut.

År 2011 ändrades förfaranderegler ytterligare en gång. Nu togs kravet bort att skulderna måste vara gamla för att avskrivas och därtill öppnades förfarandet också för den som bedriver näringsverksamhet av

ständig avvisats av lagstiftaren. Skälet är naturligtvis att konsekvenserna är oöverblickbara om det görs generella ingrepp. Regeländringar skulle träffa hela samhället och förändrade villkor skulle gälla för nio miljoner människor och alla deras transaktioner trots att det endast är ett fåtal som har problem med överskuldsättning. Det är naturligtvis en orimlig tanke att ändra regler för hela samhället när endast ett fåtal har problem.

Vi får alltså anta att debatten om ändringar utanför obeståndsrätten är avslutad.

Då gäller det ånyo att klargöra vilka som är överskuldsatta och hur reglerna ska utformas för att rätt personer verkligen ansöker och beviljas skuldsanering. När riksdagen antog 2011 års lagändringar i skuldsaneringslagen uttalade en majoritet i civilutskottet att regeringen borde återkomma med ändringar dels gällande hur överskuldsättning ska kunna förhindras, dels med ett justerat lagförslag när det gäller skuldsaneringslagen. Det är mot den bakgrunden som de nya utredningarna ska ses.

Regeringen var inte beredd att föreslå lagändringar utan ny information (och riksdagen accepterade en ny utredning om skuldsaneringslagen). Samtidigt fordras ny kunskap för hur överskuldsättning ska kunna hindras, därav utredningen om överskuldsättning. Låt mig börja med överskuldsättningen. Utredningens jobb blir att analysera olika grader av skuldsättning för privatpersoner och kartlägga vanliga orsaker till överskuldsättning. Barns situation ska särskilt uppmärksammas. En strategi för att motverka överskuldsättning ska föreslås. Sannolikt blir det fråga om att förtydliga utbildningsinsatser, myndighetsansvar och borgenärsansvar; allt för att överskuldsättning inte ska uppstå.

Skuldsaneringslagen kan komma att ändras igen. Också denna gång kommer förfaranderegler att stå i fokus. Är det rimligt att kräva att andra i samhället gör insatser för att gäldenärer ska ansöka och beviljas skuldsanering i enlighet med lagens grundtankar? Kanske kan gäldenärerna avlastas och ökade insatser krävas av myndigheter och borgenärer? Tanken är att rätt instanser i samhället ska "knuffa in" rätt personer i systemet och pröva deras skuldsättning.

Dessutom ska insolvensprognosen och avbetalningstiden prövas igen. Går det att pröva gäldenärens oförmåga att betala sina skulder i ett kortare perspektiv än nu gällande 10-15 år? Går det att korta av "saneringstiden" från fem till tre år? Det är viktiga frågor. Svensk Inkassos medlemsföretag har mycket lång erfarenhet av inkasseringens verksamhet. Flera företag har uppgivit att upp till 70 % av inkasserade belopp i så kallade efterbevakningsärenden, (dvs. skulder som inte betalats inom en ettårsperiod från förfallodagen), inflyter på fordringar som är äldre än tio år. Detta pekar på att det tar tid för skuldsatta gäldenärer att få ordning på sin ekonomi och att de efter lång tid kan börja avbetala på sina skulder. Under sådana förhållanden är det svårt att tänka sig att insolvensprognosen kan kortas av till kanske 5-6 år. Varför ska borgenärer fräntas rätten att få tillbaka sina rättmätiga fordringar av en gäldenär som

enkel beskaffenhet. Ytterligare två förslag diskuterades men avvisades, nämligen insolvensprognosen, (dvs. hur på lång sikt ska oförmågan att betala skulderna bedömas), och skuldsaneringsens längd (dvs. hur lång tid ska skuldsaneringsgäldenären avbetala de skuldbelopp som inte ska avskrivas; oftast en kvotdel av skulderna, kanske mellan 0 och 30 %). De här två punkterna är svåra och leder ofta till missförstånd. Det är alltså fråga om två helt olika saker, nämligen först hur eländig skuldsaneringsgäldenärens situation ska bedömas vara vid "inläppet" – ska oförmågan att betala skulderna bedömas på fem års sikt eller på femton års sikt? Den andra frågan gäller hur lång tid

efter fem år änyo har sådan ekonomi att gamla skulder kan betalas?

Om "rätt" personer verkligen kan fås att ansöka om och beviljas skuldsanering, så kanske det inte är otänkbart att avbetalningstiden kan kortas. Redan vid inledningen av skuldsaneringen har i sådana fall säkerställts att det föreligger en oöverstiglig skuldsituation och kanske finns det ingen anledning att då fördröja den eländiga situationen för gäldenären som ska befrias?

RAPPORT FRÅN

Svensk Inkasso´s årsmöte 2012

Den 9 maj hölls Svensk Inkassos årsmöte på Grand Hotel i Stockholm. Efter den formella delen där styrelsen beviljades ansvarsfrihet och Claes Månsson omvaldes som ordförande var det dags för de inbjudna gästerna att ta plats i salen. Gästerna bestod bl.a. av representanter från Sveriges Riksdag, Datainspektionen och Kronofogden.

Grand Hotel

Dagens anförande hölls av Claes Månsson och inleddes med en genomgång av branschstatistik, som inhämtats från medlemsföretagen. Claes pekade på att antalet anställda krymper i branschen, men att antalet nyregistrerade ärenden höjdes markant under 2011. En grov uppskattning av antalet registrerade gäldenärer uppgår till 500 000 personer, men man ska dock komma ihåg att detta antal är mycket svårt att uppskatta, eftersom branschens system inte är uppbyggda utifrån ett sådant beräkningsperspektiv. Även antalet ansökningar om betalningsföreläggande sköt i höjden under 2011. Av de ansökningar som görs av inkassobranchen återkallas 40 % innan utslag utfärdats och av de ärenden som leder till utslag betalas 50 % innan verkställighetsåtgärder vidtas. I hög grad betalas alltså skulderna på frivillig väg och vad gäller branschens kostnader för ianspråktagande av den summariska processen täcks desamma väl av de kostnader som branschen betalar in. Man kan alltså konstatera att branschen åker inte snålskjuts på det allmänna – tvärtom finansiera det privata även till viss del det allmänna.

Här efter gick Claes över till att informera om den nya skuldsaneringsutredning som tillsatts och som ska överväga insteget i skuldsaneringsprocessen, d.v.s. krav på kvalificerad insolvens och även längden på betalplan. Högsta domstolens avgörande (NJA 2010 s. 496) väckte en del frågor och debatten blommande upp igen vad gäller skälen till att så få söker och blir beviljande skuldsanering. På fråga från Claes Månsson till Jan Ertsborn, som ledde den tidigare utredning som resulterade i 2011-års ändringar i skuldsaneringslagen, om vad som skiljer den nya utredningens direktiv från den gamla, svarade Jan Ertsborn att enligt hans uppfattning så rör det sig om samma frågeställningar som återigen ska utredas. Jan Ertsborn hoppas och tror förstås att den nya utredning ska komma fram till samma sak som den tidigare!

Rikskronofogden Eva Liedström Adler upplyste församlingen om att det dessutom finns en annan parallell utredning som initierats av konsumentministern Birgitta Olsson. Denna utredning har till syfte att titta på vilka krav som skulle kunna förändras vad gäller de aktörer som ska förebygga överskuldssättning, såsom skuld- och budgetrådgivare och Kronofogden. Denna utredning ska förstås samverka med den utredning som ska titta på de lagtekniska formuleringarna. Branschen och Svensk Inkasso kommer förstås att med spänning följa dessa utredningars arbete.

Claes avrundade sedan sitt anförande med att kortfattat redogöra för direktivet om sena betalningar som i Sverige kommer att kräva genomförda lagändringar senast mars 2013. Direktivet tar upp frågor såsom betalningsperiodens längd, dröjsmålsränta och storleken på indrivningskostnader. Vad gäller betalningsperiodens längd föreslås max 60 dagar om det inte finns en uttrycklig överenskommelse med borgenären, om en längre period. Rätten att ta ut dröjsmålsränta finns redan idag i svensk rätt – dock är regeln dispositiv, d.v.s. det går att avtala bort den. Vad gäller indrivningskostnader föreslås en förseningsavgift om 450 kronor oavsett om inkassoåtgärd vidtagits och andra avtalsvillkor avseende indrivningskostnader är utan verkan. Om utredningens förslag går igenom står inkassobranchen inför en del förändringar – framför allt vad gäller systemsidan mot business-to-business-hantering. Svensk Inkasso sitter med i en arbetsgrupp med bl.a. Kronofogden där effekten av dessa förändringar diskuteras.

Ämnet om sena betalningar satt punkt för dagens anförande och därefter intog deltagarna lunch i ett angränsande rum, där intressanta diskussionerna om aktuella ämnen fortsatte!

Av: Maria Nyrén Ivarsson

FORUM MYNDIGHET

EU-regler ska ersätta personuppgiftslagen

EU-kommissionen har föreslagit en omfattande reformering av EU:s regler om dataskydd. Datainspektionen tycker det är positivt att skyddet för den personliga integriteten stärks. Samtidigt efterlyser myndigheten förenklade regler när personuppgifter publiceras i löpande text, på till exempel webbsidor.

Den europeiska kommissionen har föreslagit en omfattande reformering av EU:s regler om dataskydd. Det handlar om två förslag: ett direktiv som reglerar hur brottsbekämpande myndigheter får hantera personuppgifter och en förordning som reglerar i princip all övrig hantering av personuppgifter.

Strängare krav i ny förordning

Datainspektionen har granskat förslaget till ny EU-förordning och är positiv till många av de tankar som uttrycks i det. De som är ansvariga för att personuppgifter samlas in och hanteras kommer på ett tydligare sätt behöva visa att de lever upp till dataskyddsreglerna. Enligt förslaget måste riskfylld behandling föregås av noggranna analyser av vilka konsekvenserna blir för den personliga integriteten. Riskfylld behandling kan till exempel vara storskaliga register som innehåller genetiska eller biometriska uppgifter eller uppgifter om barn. När nya IT-system designas måste man bygga in integritetsskydd redan från början. Det ställs också strängare krav på hur man informerar de vars personuppgifter man samlar in.

– Samtidigt finns det delar i förslaget som riskerar att

I Sverige får man idag publicera personuppgifter i löpande text på exempelvis en webbsida, så länge man inte kränker enskildas personliga integritet. Kommissionens förslag ser inte ut att ta hänsyn till sådan vardaglig publicering av personuppgifter.

– För att regleringen ska bli effektiv och vinna acceptans bland medborgarna behövs det även fortsättningsvis förenklade regler för den här typen av vardaglig publicering av personuppgifter, säger Göran Gräslund.

EU-direktiv ska stärka skyddet av personuppgifter hos polisen

EU-kommissionen har också lagt fram ett förslag till direktiv som ska stärka skyddet av personuppgifter som hanteras av polisen och andra brottsbekämpande myndigheter. Direktivet ska reglera all hantering av personuppgifter hos polisen, både sådana uppgifter som utbyts mellan polismyndigheter i olika EU-länder och uppgifter som hanteras inom det egna landet.

Datainspektionen anser att de nya reglerna inte får innebära att en medlemsstat som redan idag har en hög skyddsnivå tvingas att sänka sin nivå.

– Vi anser att direktivet bör vara en miniminivå och att det ska vara möjligt för en medlemsstat att ha strängare regler än vad direktivet anger, säger Göran Gräslund.

leda till ett sämre skydd i vissa situationer eller är svåra att tillämpa i praktiken, säger Datainspektionens generaldirektör Göran Gräslund.

I Sverige har vi idag ett stort antal speciallagar, registerförfattningar, som bland annat reglerar hur myndigheter får hantera personuppgifter och som är särskilt anpassade för deras verksamhetsbehov. Dessa författningar innehåller bestämmelser om ändamål, vilka uppgifter som får hanteras, tillåtna sökbegrepp och andra bestämmelser som ska garantera ett lämpligt integritetsskydd.

EU-kommissionens förslag innebär att det nuvarande dataskyddsdirektivet ersätts med en förordning som blir direkt gällande lag i Sverige. Utrymmet för att ha specialanpassade särskilda regler i nationell lagstiftning kommer därför att vara litet.

– På så sätt kan kommissionens förslag, tvärtemot vad som är avsett, riskera att leda till ett försvagat integritetsskydd i Sverige, fortsätter Göran Gräslund.

Datainspektionen pekar ut ett antal punkter som bör förtydligas i direktivet. Bland annat kan det som räknas som brottsbekämpande verksamheter skilja sig åt mellan olika medlemsstater. Direktivet bör även tydligare klargöra vad som gäller när privata aktörer hanterar uppgifter för brottsbekämpande myndigheters räkning.

Kommissionen föreslår både förordning och direktiv
EU-kommissionen har lagt fram två förslag till ändrad lagstiftning för skyddet av personuppgifter. Det ena förslaget är ett direktiv som reglerar hur brottsbekämpande myndigheter får hantera personuppgifter. Det andra är en förordning som reglerar i princip all övrig hantering av personuppgifter. Ett direktiv införs genom ändringar i respektive lands nationella lagstiftning medan en förordning blir direkt gällande lag i Sverige och övriga EU-länder.

FORUM MYNDIGHET

Omvärldsanalys från Kronofogden

Kronofogden genomför sedan några år tillbaka omvärldsanalys två gånger per år. Analyserna tar sin utgångspunkt i händelser i omvärlden som kan påverka Kronofogden under de närmaste åren. Årets första omvärldsanalys är nu klar och förutom en genomgång av konjunkturläget, så fokuserar rapporten på tre områden: sparande, pensionärer och e-handel.

Trendigt att spara

Hushållens sparande visar sig vara mer utbredd än tidigare, även hos grupper med sämre ekonomiska förutsättningar. Cirka 80 procent av hushållen sparar regelbundet och har en buffert på i genomsnitt 60 000 kronor per hushåll. Ett ökat sparande gör att hushållen får större motståndskraft och kan hantera konjunktursvackor bättre.

Omställningsproblem för pensionärerna

Det har sedan en tid kommit signaler från omvärlden om att gruppen pensionärer är en kundgrupp som kan komma att öka hos Kronofogden. Bland annat har landets budget- och skuldrådgivare signalerat att allt fler äldre söker råd och stöd hos kommunerna. Det som lyfts fram som en viktig orsak är det så kallade omställningsproblemet, det vill säga svårigheten att snabbt kunna anpassa sin privatekonomi efter pensioneringen. Med tanke på att vi blir allt äldre och är mer kreditaktiva längre upp i åldrarna är det

- Vi behöver fördjupa utredningen rörande pensionärernas situation ytterligare för att ta ställning till om och i så fall vilka förebyggande insatser Kronofogden kan vidta. Om vi exempelvis kan målgruppsanpassa kommunikationen till dem som närmar sig pensionsåldern för att därigenom minska effekterna av risken för överskuldssättning, tycker jag att vi har uppfyllt myndighetens uppdrag att verka för att färre hamnar i skuldfällan. Vi behöver också skaffa oss fördjupad kunskap kring e-handeln och dess konsekvenser, säger Anna-Carin Gustafsson Åström, chef för Kronofogdens förebyggande verksamhet.

Konsumtionen på Internet ökar

E-handeln fortsätter att växa och når allt fler kunder i alla åldrar. Fördelarna med e-handel är många, men samtidigt finns också en del risker att ta hänsyn till. Med ökad tillgänglighet och alternativa finansieringslösningar finns alltid risken för att fler kunder överkonsumerar och hamnar i skuldfällan.

- Kronofogden har redan sett vissa tecken på problem, till exempel att unga kvinnor i högre grad än unga män har problem med skulder för konsumtion på Internet. Antalet betalningsförelägganden som rör e-handelskonsumtion har också ökat det senaste året, säger Robert Olsson, Kronofogden, som varit med och gjort omvärldsanalysen.

NYHETER FRÅN VÅR UTBILDNINGSSSEKTION

Certifieringsprogrammet

Alla deltagare och föreläsare har genomlevt vårens alla skiftningar tillsammans från mars och fram till varma juni. Undervisningen pågår med två dagar varje månad och på så sätt följs vi åt med nya funderingar och kunskaper till varje nytt tvådagarspass.

Ett vänligt mail värmdes så gott från en av deltagarna "Tack för två jättebra dagar, jag längtar redan till nästa gång".

en stor del av det lyckade konceptet kommer av gruppernas aktiva medverkan och de diskussioner de olika ämnesområdena leder till.

Under våren har vi träffats i Stockholm på Villa Källhagen (Djurgården) och i Göteborg (Elite Plaza). Det är (nästan) vetenskapligt bevisat att inlärningsförmågan blir mycket bättre när man är på gott humör, därför fokuserar utbildningen på kunskaper i rätt miljö.

Till hösten kommer utbildningen att vara i Stockholm följande datum

Dag 1 avtalsrätt ,besök av budget & skuldrådgivning	Torsdag 27 september
Dag 2 inkassokunskap, besök av Datainspektionen	Fredag den 28 september
Dag 3 kronofogden, besök av kronoinspektör	Måndag den 22 oktober
Dag 4 specialinkasso, borgen, preskription mm	Måndag den 23 oktober
Dag 5 obestånd, konkurs, ackord, skuldsanering mm	Måndag den 26 november
Dag 6 förhandlingsteknik, kommunikation	Tisdag den 27 november
Dag 7 process, förberedelser, förlikning mm	Måndag den 17 december
Dag 8 gruppövning, avslutning	Tisdag den 18 december

Utbildningsfoldern kommer skickas ut inom kort men det går UTMÄRKT ATT ANMÄLA SIG REDAN NU.

Mer information finns på www.svenskinkasso.se

Anmälan mailas till kansliet@svenskinkasso.se – det är jättelätt!.

Fördjupningsseminarier hösten 2012

Utöver certifieringsprogrammet kommer två ytterligare fördjupningsseminarier äga rum. I skrivande stund pågår planering. De planerade ämnesområdena är:

-”Förhandlingsteknik och avtalsskrivning”. Föreläsare är Viveca Sten som utöver att ha varit chefsjurist även författat faktaböcker och succédeckare.

-”Säker hantering av säkerheter”. Att hantera fastighetslån och bostadsrättslån kräver stora kunskaper om de regelsystem som gäller för pant i fast och lös egendom. Utöver den juridiska kompetensen krävs kunskaper om den praktiska hanteringen i samband med en exekutiv auktion. Kunnig föreläsare och kronofogdens expertis kommer leda deltagarna rätt denna dag.

Dessa två seminarier kommer att annonseras i särskilt utskick samt via e-post.

Därutöver kommer ett utbildningspass på en halvdag anordnas den 11 oktober i samband med höstmötet. Där kommer nyheter och intressanta rättsfall för oss i branschen presenteras.

Alla utbildningar/kurser kommer att kunna laddas ner på hemsidan: www.svenskinkasso.se

Således en alldeles extra händelserik höst, väl mött i våra utbildningar!

Utbildningssektionen / rektor
Marie Bråberg

Intressant beslut från HD angående preskription

Högsta domstolen, HD, har i en dom tagit ställning till frågan om ett antal försändelser som skickats till gäldenärens folkbokföringsadress ska anses ha utgjort preskriptionsavbrott.

I målet rörde det sig om 27 kravbrev som skickats till gäldenärens för var tid gällande folkbokföringsadress. Borgenären hade som stöd för detta ingivit utdrag ur sitt datasystem och 16 av de brev som skickats till gäldenären. HD konstaterade att man av registerutdraget kunde utläsa att ett av kravbrev hade kommit i retur och ett hade skickats under den period som gäldenären hade saknat folkbokföringsadress. HD ansåg dock att borgenären styrkt att 25 av de återopade skrivelserna skickats till gäldenärens vid var tid gällande folkbokföringsadress,

att desamma inte kommit i retur och att nio av skrivelserna hade skickats under den inledande preskriptionstiden. Risker för att ingen av dessa försändelser skulle ha kommit fram ansåg HD, med hänvisning till 2007-års fall, vara försumbar.

HD påpekade också att gäldenären haft anledning att bevaka sin post på folkbokföringsadressen, oavsett om han bött på adressen eller inte. Även om han inte bött på adressen så ska en försändelse som delats ut där anse ha kommit honom tillhanda, konstaterade HD.

Källa: Högsta domstolens beslut den 4 april 2012, målnummer Ö 1570-11

Tingsrätt tolkat tidigare lydelse avseende barns skulder

Stockholms tingsrätt har i en dom ansett att det redan innan de lagändringar som gjordes i föräldrabalken, FB, 2009 fanns en skyldighet att inhämta överförmyndarens tillstånd för att kunna skuldsätta barn. Domen skulle därmed bli vägledande för alla barn som skuldsatts före 2009.

2009 infördes alltså ändringar i FB om bl.a. krav på överförmyndarens tillstånd för att kunna skuldsätta en underårig och 2010 gjordes även ändringar vad gäller barns offentliga skulder, såsom läkar- och tandläkarvård. Men eftersom lagändringarna inte gäller retroaktivt fortsätter barn som dragit på sig skulder före 2009 att krävas på betalning. Konsumentombuds-mannen, KO, valde därför att företräda flickan i det aktuella målet som rörde skolfoton som togs 2002 då hon var 11 år.

KOs var av den uppfattningen att även den tidigare lydelsen i relevant lagstiftning förhindrade föräldrar att skuldsätta sina barn, varför flickan inte skulle vara betalningsskyldig för aktuell skuld. Borgenären hävdade dock att något sådant samtycke inte krävdes, även om densamma i och för sig inte bestred att ett sådant samtycke inte inhämtats.

Tingsrätten konstaterade i sin dom att avtalet om skolfotografierna inte var giltigt, eftersom vårdnadshavaren – mamman – inte inhämtat överförmyndarens samtycke och att ett sådant krav kunde utläsas även av den tidigare lydelsen av FBs regler på aktuellt område. Tingsrätten ansåg att det fanns stöd för denna tolkning i förarbetena för den gamla och nya lydelsen och att denna slutsats stämde överens med ändamålet med och innebörden av bestämmelsen. Tingsrätten ansåg inte heller att borgenären bevisat att skolfotona varit till flickans nytta och därför behövde hon inte heller betala något för dem.

KO anser att domen är principiellt mycket viktig och menar att alla borgenärer omedelbart bör upphöra med att driva in, enligt tingsrätten, dessa ogiltiga fordringar.

Sista ordet är förmodligen inte sagt då tingsrättens dom är överklagad till hovrätten.

Källa: Stockholms tingsätts dom avkunnad den 24 februari 2012, målnummer T 6029-10

Förordning i stället för PuL

Datainspektionen har uttalat stöd för EUs förslag till förordning om personuppgiftsskydd. Också Svensk Inkasso har lämnat synpunkter till regeringen i det pågående arbetet. Svensk Inkasso intar en mer kritisk inställning till förslaget.

Varför föreslår EU en ny dataskyddsförordning som ska ersätta PuL (i alla EU-länder)?

I kommissionens konsekvensanalys framhålls att skälen till förändringsförslagen främst bottnar i

- Nya utmaningar till följd av snabb teknisk-

behandlas ska dokumenteras och denna information ska kunna hållas tillgänglig för den registrerade. Varje eventuellt misstag eller överträdelse ska kommuniceras med såväl den registrerade som med tillsynsmyndigheten, samt med den till vilken personuppgifter lämnats ut. Kostnaderna för denna hantering kan inte uppskattas men det får antas att de blir mycket höga.

Ytterligare förslag framställs gällande den personuppgiftsansvariges skyldigheter i samband med användning av ett personuppgiftsbiträde. Krav föreslås på en "data protection officer" i större

och affärsutveckling

- Insamling och utlämnande av personuppgifter har kraftigt skalats upp till global nivå
- Behandling av personuppgifter sker online
- Osäkerhet om gällande rätt till följd av en fragmentiserad lagstiftning
- Underfinansierade tillsynsmyndigheter
- Individens svårigheter att komma till sin rätt

Kommissionen förordar att reglerna ska strömlinjeformas med minskade administrativa bördor och ett enklare regelverk, förstärkta individuella rättigheter kombinerat med viss självreglering hos de personuppgiftsansvariga.

Svensk Inkasso bedömer att det i och för sig finns goda skäl att uppdatera PuL, särskilt mot bakgrund av att Internet och behandling av personuppgifter online inte övervägdes när dagens regler infördes. Den föreslagna förordningen innehåller emellertid ett regelverk som inte är måttfullt och som kommer att leda till stora svårigheter för näringslivet med minskade intäkter, svårigheter vid marknadsföring och enorma administrationskostnader. Särskilt allvarliga risker finns att inkassoföretagens, kreditupplysningsföretagens och uppdragsgivarnas möjligheter att behandla personuppgifter på ett effektivt sätt vid kreditbedömning, fordringsbevakning och inkassering av förfallna och obetalda fordringar.

Den kraftiga maktförskjutning från medlemsländerna till kommissionen som föreslås oroar. En enda förordning ska gälla för alla. Tolkningsföreträdare och föreskrifträtt flyttas från medlemsländernas myndigheter och domstolar till europeisk överhöghet. Priset för den enhetlighet som kan uppnås är emellertid kraftigt inskränkta möjligheter att behandla personuppgifter för hittills legitima ändamål. En förordning riskerar att leda till strikta regler till förmån för integritetsskyddsintressen uttolkade av kommissionen – inte till balanserade regler som väger alla motstående intressen på ett sätt som alla medlemsländer kan acceptera.

Förslaget till förordning är inte uttömmande utan öppnar för tolkningar. Tolkningsutrymmet är gigantiskt och förordningens förarbeten magra. Osäkerheten om vad som är gällande rätt riskerar tvärtom att öka. Detta gäller i än högre grad om förslaget att delegera föreskrifträtt till kommissionen blir verklighet; en tidskrävande, osäker och oförutsägbar rättsutveckling kan bli följden.

Såvitt kan bedömas föreligger möjligheter enligt förordningsförslaget för Sverige att behålla reglerna i inkassolagen om behandling av personuppgifter utan samtycke från den berörde. Artikel 6 c) och e) bör motivera sådan behandling.

Den personuppgiftsansvarige åläggs i förslaget dokumentations- och kommunikationsförpliktelser som är mycket långtgående. Varje mått och steg som vidtas med personuppgifter när dessa

organisationer. Oproportionerlig och ökad administration och ökade kostnader kan förutses.

En grundläggande rättighet föreslås till skydd för de registrerade med innebörd att en registrerad aldrig ska behöva underkasta sig automatiserade processer med åtföljande bedömningar. En sådan bestämmelse är synnerligen långtgående och inte rimlig i ett modernt samhälle där en rad kontakter mellan den personuppgiftsansvarige och de registrerade sker efter olika digitala scoringmetoder. Förslaget måste utgå eller omformuleras för att möjliggöra normal näringsverksamhet, särskilt sådan som sker i digital miljö. För inkassoföretag är det nödvändigt att använda automatiserade behandlingsmetoder när det gäller att avgöra vilka åtgärder som ska vidtas mot en gäldenär som är föremål för bevakning av olika skäl. Det kan t ex röra sig om gäldenärer som efter undersökning befunnits sakna tillgångar till täckande av en eller flera fordringar, men där ändringar i livssituationer vilka kan spåras på automatisk väg genom så kallad scoring, är nödvändig. Det är också mycket vanligt att näringsidkare använder scoringmodeller i samband med kreditvärderingar av kunder eller presumtiva kunder i samband med olika kontakter och köpsituationer.

Den rätt att "bli bortglömd" och begära sina uppgifter raderade under alla förhållanden är mycket ingripande och omotiverad i många fall. Det är tydligt att förslaget utgått ifrån debatten om de personuppgifter som insamlas online och lagras under långa tider för diffust motiverade ändamål. Detta slags personuppgiftsbehandlingar kan säkert fordra skärpningar av bestämmelserna i den riktning som förslaget anvisar. Det är däremot helt orealistiskt att tänka sig att motsvarande rättigheter skulle bli tillämpliga i alla de situationer då personuppgifter behandlas off-line inom näringslivet, t ex inom inkassoverksamhet. Informationssamlingar i databaser för legitima och berättigade ändamål representerar enorma investeringar som helt skulle sättas i fara.

En rättighet föreslås för den registrerade att kunna få del av en komplett kopia av alla personuppgifter på ett strukturerat sätt i elektroniskt format. Denna rättighet är mer långtgående än dagens rätt till registerutdrag och kommer att leda till ökade, omotiverade kostnader för inkassoföretagen.

Varje medlemsland uppdras i förslaget att införa kännbara straff för överträdelser. Straffbestämmelser ska anmälas till kommissionen. Det är svåröverblickbart vilka följder det kan få om kommissionen är missnöjd med någon medlemsstats lagstiftning på området. Mycket kraftiga administrativa straffavgifter föreslås för överträdelser där oaktsamhet räcker för ansvar. Våldiga straffavgifter föreslås för försummelse av mindre allvarligt slag, såsom t ex att inte svara den registrerade i rätt tid.

UTTALANDEN FRÅN INKASSONÄMNDEN

läs mer på www.svenskinkasso.se, inkassonämnden

Inkassonämnden har nyligen provat tre anmälningar och gjort följande uttalanden.

I det första fallet rörde det sig om frågan om ett utställt inkassokrav var i strid mot god etik i inkassoverksamhet, eftersom gäldenären bestritt fordran. Inkassoombudet uppgav att de inte erhållit någon information från borgenären om att det förelåg oklarheter vad gäller gäldenärens betalningsskyldighet. En invändning mot kravet kom inkassoombudet tillhanda först efter det att inkassokravet skickats och inkassoombudet hade inget skäl att tro att fordran var bestridd innan dess.

Inkassonämnden påpekade att det enligt inkassolagen föreligger en skyldighet för inkassoombudet att självmant pröva grunden för fordran. Det är således inte tillräckligt att ombudet endast förlitar sig på uppgifter från borgenären. Nämnden påtalade också att enligt Datainspektionens, DIs, allmänna råd åligger det ombudet att i enlighet med god inkassosed snarast möjligt utreda en invändning från gäldenären och underrätta borgenären om densamma samt begära borgenärens inställning. Vidare finns en skyldighet för ombudet att i en avtalsrelation förklara för borgenären förutsättningarna för att driva in en fordran genom den summariska processen.

Nämnden konstaterade att av utredningen i ärendet framgick det att faktura och påminnelser utsänts av borgenären själv och de bestridanden som gäldenären tidigare gjort skickats till borgenären. Så snart ombudet fick vetskap om att gäldenären hade en saklig invändning mot kravet kontaktades borgenären som då informerades om att vidare åtgärder i ärendet förutsatte en ansökan om stämning. Nämnden menade att det inte fanns något som tydde på att ombudet handlat i strid med god etik i inkassoverksamhet.

Dnr 117/2012

Det andra fallet avsåg också frågan om ett inkassokrav sänts ut trots att fordran var bestridd och vidare om en ansökan om betalningsföreläggande var en korrekt åtgärd utifrån den specifika situationen.

Nämnden konstaterade att det i det aktuella fallet brustit i kommunikationen mellan borgenären och ombudet. Det åligger ju ett ombud att se till att det finns bra rutiner med borgenärerna vad gäller vidarebefordring av hur ärendet hanterats tidigare och om eventuella invändningar framförts av gäldenären direkt till borgenären. Nämnden menade dock att det inte fanns något som talade för att ombudet insett att de fått felaktig information från borgenären

vad gäller framförda invändningar. Däremot ansåg nämnden att det utgjorde ett avsteg mot god etik i inkassoverksamhet när ombudet trots vetskapen om att fordran var tvistigt ansökte om betalningsföreläggande.

Dnr 118/2012

I det tredje ärendet handlade det om en preskriberad fordran där en inbetalning skett om 1000 kronor och vad som gäller i detta sammanhang, i förhållande till god etik i inkassoverksamhet. Det rörde sig här om ett lån som upptagits 1977 och gäldenären och ombudet hade fört diskussioner om en amorteringsplan.

Nämnden konstaterade inledningsvis att när det gäller masshanteringar av fordringar kan det endast åläggas ett ombud en översiktlig prövning av frågan om preskription. En grundligare prövning kan först göras efter en invändning från gäldenären. Om det däremot på ett enkelt sätt kan konstateras att fordringen är preskriberad strider det mot god etik i inkassoverksamhet att skicka ett krav eller ett förslag på amorteringsplan, utan att informera om detsamma och vad det innebär för gäldenären. I det aktuella fallet avskrevs inkassoärendet när gäldenären framfört en preskriptionsinvändning och preskription hade redan inträtt när kravet och förslag om amorteringsplan sändes till gäldenären. Med hänvisning till ett avgörande från högsta domstolen påpekade nämnden att en preskriberad fordran endast kan återuppväckas om gäldenären varit medveten om preskriptionen och genom en betalning velat återuppväcka den. Så var det inte i det aktuella fallet, konstaterade nämnden.

Vidare menade nämnden att det inte var klarlagt om gäldenären i detta ärende gjort en preskriptionsinvändning redan innan kravet och förslag om amorteringsplan skickats till honom. Nämnden har därför i sin bedömning utgått ifrån att en sådan invändning inte gjorts före det att en inkassoåtgärd vidtogs. Frågan blev därför om det var uppenbart att fordringen var preskriberad enbart med hänvisning till att skulden var från 1977, vilket nämnden inte ansåg vara fallet. Inte heller gav utredningen vid handen att det varit enkelt att konstatera om fordran var preskriberad. Nämnden ansåg därför att ombudet inte handlat i strid mot god etik i inkassoverksamhet. Avslutningsvis anförde nämnden att ombudet uppgett att återbetalning av det belopp som inbetalts av gäldenären skulle ske så snart som ombudet erhållit behövliga kontouppgifter från gäldenären.

Dnr 119/2012

Försäkringsförmedlare under DIs lupp

Datainspektionen, DI, har för första gången inlett en undersökning om hur de företag som förmedlar försäkringar - person, sjuk- och livförsäkringar - hanterar sina kunders personuppgifter. DI ska titta på vilka personuppgifter som hanteras, vad ändamålet med insamlingen är och hur personuppgifterna skyddas. Företag som arbetar med försäkringsförmedling har en skyldighet att dokumentera sin verksamhet och det kan bl.a. innebära hantering av personuppgifter som avser kundernas bakgrund och ekonomiska bakgrund. Här kan det finnas s.k. känsliga personuppgifter t.ex. kundernas hälsa.

DI räknar med att aktuell granskning ska vara klar i september.

Källa: Pressmeddelande Datainspektionen 3 mars 2012

KV kartlagt satsning på bus-rådgivare

Konsumentverket, KV, har genom en kartläggning, kunnat konstatera att 110 av Sveriges kommuner inte alls arbetar med förebyggande åtgärder för att motverka överskuldssättning. KV har tidigare låtit nationalekonomen Ingvar Nilsson göra en granskning av de ekonomiska konsekvenserna i detta sammanhang. Slutsatsen av denna granskning blev att det är viktigt med en kvalitativ budget- och skuldrådgivning och att det finns stora samhällsekonomiska besparingar att göra, sett ur ett mera långsiktigt perspektiv.

KVs senaste kartläggning visar dock att resursfördelningen hos kommunerna vad gäller budget- och skuldrådgivarnas verksamhet är i princip oförändrad sedan tidigare mätningar och mindre än 10 % av den totala arbetstiden läggs på preventiva insatser. Att kommunerna gör andra prioriteringar beror bl.a. på att det i första hand inte är kommunerna som gör den största besparingen, utan istället försäkringssystemet. Överskuldssättningen kostar dock enligt KV årligen samhället 30 till 50 miljarder.

Källa: Pressmeddelande Konsumentverket 18 april 2012

Få åtal för brott mot PuL

Kränkningar på Internet är något som uppmärksammas mer och mer och som verkar bli allt vanligare. Sådana händelser kan vara fråga om både ett ärekränkingsbrott enligt brottbalkens regler och ett brott mot personuppgiftslagen, PuL. Enligt uppgift från Åklagarmyndigheten registrerades mellan 80-100 misstankar om brott mot personuppgiftslagen per år under åren 2007 – 2010. Detta ska jämföras med 7 700 registrerade misstankar om ärekränkingsbrott per år. Vidare finns det endast två registrerade åtal för brott mot PuL under åren 2006-2010. "Eftersom många ärekränkings-brott numera äger rum på Internet kan det antas att ett stort antal misstankar om brott mot personuppgiftslagen inte anmäls eller registreras hos varken polisen eller

Stärkt skydd för elkunder

En ny branschöverenskommelse mellan Konsumentverket, KV, och Svensk Energi gäller från och med i vår. På grund av lagändringar var den gamla branschöverenskommelsen i behov av en uppdatering och i samband med detta har även andra ändringar införts, som ur ett konsumenträttsligt perspektiv innebär förbättringar. Förändringarna gäller för både elhandels- och elnätsföretag och en av de viktigaste förändringarna är att en konsument inte kan efterdebiteras för mer än ett år tillbaka i tiden, om misstaget vad gäller faktureringen/debitering beror på elföretaget. Konsumenten har också per automatik rätt till ett prisavdrag på 15 % om den preliminära faktureringen skett under en längre tid än 8 månader. Dessutom har betalningsfristen utökats med 5 dagar – till 20 dagar – och betalning ska ske efter den 28e i varje månad (mot 25e som tidigare gällde). Ångerrätten har också utökats till att även gälla gatuförsäljning av el.

Eftersom strävan är att villkoren för de olika energislagen i största möjliga mån ska vara enhetliga så pågår även förhandlingar vad gäller en ny branschöverenskommelse för gas och fjärrvärme.

Källa: Pressmeddelande/Nyhet, Konsumentverket den 4 april 2012

Nya spelregler för telekombranschen

De nordiska konsumentombudsmännen har haft uppe till diskussion de varierande bindningstider för elektroniska kommunikationstjänster som gäller i de nordiska länderna. Sedan flera år tillbaka gäller en sexmånadersregel för ett antal konsumentavtal, varav ett rör telekomtjänster.

I Danmark gäller sedan flera år tillbaka en sexmånadersgränsen för en rad konsumentavtal, däribland telekomtjänster. Skälen till aktuell gräns var att det förelåg en obalans mellan konsument och företag där konsumenten satt fast i mindre fördelaktiga och dyra avtal, som dessutom inte gick att komma ur. Trots att det danska näringslivet protesterade mot lagändringen så menar den danska KO:n att regeln hittills fyllt sitt syfte. Dessutom har konkurrensen ökat, vilket lett till positiv påverkan på prisnivån.

Även Sverige, Norge och Finlands konsumentombudsmän delar den danska uppfattningen om nackdelen med långa bindningstider. Eftersom telekommarknaden är så komplex måste konsumenterna lättare kunna ta sig ur ett avtal, om man kan få en bättre och billigare tjänst hos någon annan operatör.

I Norge har man i dag maximalt ett års bindningstid för telekomtjänster, medan man i Sverige har två år. Den svenska KO:n Gunnar Larsson har tidigare framfört att den svenska bindningstiden bör sänkas till ett år eller mindre, men säger sig nu vara positiv att sänka till 6 månader.

Aklagarmyndigheten”, skriver myndigheten i ett så kallat rättsPM. ”En orsak till detta kan vara att en del klagomål ställs direkt till Datainspektionen, som sedan gör en första gallring och därefter i några enstaka fall beslutar att polisanmäla personuppgiftsbehandlingen. En annan förklaring kan vara okunskap om regelsystemet hos dem som blivit utsatta för en kränkande publicering.”

Källa: Datainspektionen - Integritet i focus, nr 1 2012

Mobiltelefoniskulder fortsätter nedåt

Statistik från Kronofogden och som bygger på uppgifter om de fyra största operatörerna Telia, Tele2, Telenor och Hi3G visar att antalet ansökningar om betalningsförelägganden som härrör sig från obetalda mobilräkningar minskade med nästan 25 000 under 2011. Detta motsvarar en minskning med 20 % jämfört med 2010. Positivt är också att antalet ärenden avseende ungdomar gått ned med ca 40 % de senaste två åren. En av orsakerna till den positiva trenden är det aktiva samverkan som skett mellan Kronofogden, Telecområdgivarna och ovan nämnda operatörer och som haft som syfte att motverka onödig skuldsättning vad gäller mobiltelefonräkningar.

Källa: Kronofogdens hemsida, www.kronofoden.se

Vidare gäller avseende mobiltelefonibranschen sedan den 1 mars 2012 nya föreskrifter vad gäller prisinformation. Butikerna måste nu tydligt redogöra för den lägsta totalkostnaden vid köp av mobiltelefon med tillhörande abonnemang, vilket innebär priset för själva telefonen och abonnemang under hela den aktuella abonnemangsperioden. På så sätt blir det lättare för konsumenterna att jämföra olika erbjudanden.

Källa: Pressmeddelande, Konsumentverket den 1 och 29 mars 2012

Utomrättslig tvistelösning för konsumenter klubbad

Inom EU har man enats om att alla konsumenter inom EU-länderna ska erbjudas en tvistelösning utanför domstolsväsendet. En sådan procedur ska vara snabb, enkel och billig. Redan i november förra året lade EU-kommissionen fram ett direktiv- och ett förordningsförslag som nu även Europaparlamenten arbetar med. För svenska konsumenter kommer denna nya ordning förhoppningsvis innebära att det blir lättare att få tvister mot näringsidkare tillhörande andra medlemsstater prövade.

Källa: Pressmeddelande Justitiedepartementet 31 maj 2012

ANSLAGSTAVLAN

Referensränta

Räntedag

080701	4,50%
090101	2,00%
100101	0,50%
100701	0,50%
110101	1,50%
110701	2,00%
120101	2,00%

Inkassokostnader:

Inkassokrav	160:-
Arvode bf	340:-
Arvode avhysning	375:-
Avisering	50:-

Avgifter:

Bf-ansökan	300:-
Verkställighet	600:-
Stämningsansökan	450:-
Konkursansökan	500:-

Basbeloppet:

2012	44.000:-
------	----------

SVENSK INKASSO

Svensk Inkasso är en ideell förening med styrelserepresentanter från medlemsföretagen förutom ordföranden som är advokat och verksam som affärsjurist. Föreningens målsättning är att tillvarata medlemsföretagens, branschens och borgenärernas intressen i inkassofrågor, samt att vidmakthålla och vidga utbytet mellan medlemsföretagen och andra branschens aktörer i näringsliv och förvaltning. Läs mer om föreningen och dess verksamhet [här](#)

Svensk Inkasso

Vasavägen 78-80

Box 10022,

181 10 Lidingö

Tel: 08-731 43 90

Fax: 08-731 43 99

E-post: kansliet@svenskinkasso.se

Avregistrera mig från detta utskick

Producerat med Epostservice.se